

NÁVRH ROZPOČTU OBCE ZÁVAŽNÁ PORUBA
NA OBDOBIE ROKOV 2023-2025

V Závažnej Porube dňa 24.11.2022

Číslo spisu OZP-S2022/00376

Číslo reg. záznamu: R2022/3032

Komentár k finančnému rozpočtu Obce Závažná Poruba na roky 2023 - 2025

Návrh rozpočtu Obce Závažná Poruba na rok 2023 a nasledujúce dva roky 2024 a 2025 vychádza z odhadu makroekonomických ukazovateľov ekonomiky Slovenskej republiky a predpokladaných miestnych podmienok. Rozpočet je spracovaný v štruktúre bežného a kapitálového rozpočtu a rozpočtu finančných operácií podľa záväznej rozpočtovej klasifikácie príjmov a výdavkov platnej pre verejnú správu. Obec spracúva výhradne finančný rozpočet, ktorý je v súlade s čl. 9 ods. 1 ústavného zákona š. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov zostavený na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Na základe uvedeného je rozpočet obce v tabuľkovej časti spracovaný nasledovne: skutočné plnenie 2020, skutočné plnenie 2021, schválený rozpočet 2022, očakávaná skutočnosť 2022, rozpočet 2023, 2024 a 2025. V súlade s § 3 ods. 4 Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Závažná Poruba, ktoré schválilo obecné zastupiteľstvo dňa 19.9.2016 uznesením č. 25/2016 obec zostavuje viacročný rozpočet bez uplatňovania programov obce.

Rozpočet na roky 2023-2025 je zostavený v súlade s nasledovnými právnymi normami:

- so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- s ústavným zákonom číslo 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov,
- so zákonom č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- s nariadením vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- so zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a platného nariadenia obce, ktorým sa určujú sadzby miestnych daní a poplatku.
- so zákonom č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení,
- s Vyhláškou ŠÚ SR č. 257/2014 zo dňa 18.9.2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG)
- v súlade so Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Závažná Poruba

Návrh rozpočtu je zostavený na základe podkladov a požiadaviek jednotlivých útvarov obce, na základe výdavkov potrebných na prevádzku so zohľadnením očakávaného rastu cien energií, investičných zámerov obce, mzdových inventúr, štátom schválenej valorizácie plátov a dohodnutých zmluvných vzťahov. Na úseku školstva na financovanie bežných výdavkov tzv. originálnych kompetencií samosprávy boli prerozdelené zdroje, ktoré obec očakáva zo 40 % podielu na výnose na dani z príjmu fyzických osôb a na úseku sociálnych služieb z 5 % podielu na výnose na dani z príjmu fyzických osôb.

Rozpočty na roky 2024-2025 nie sú v zmysle § 9 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzná a ich finančné ukazovatele sú plánované ako orientačné.

Rozpočet Obce Závažná Poruba na rok 2023 je navrhnutý ako vyrovnaný, rozpočtu na roky 2024 a 2025 sú mierne prebytkové.

Rozpočtovaný výsledok hospodárenia na rok 2023 vrátane príjmových a výdavkových finančných operácií je vyrovnaný. Bežný rozpočet je navrhovaný ako prebytkový s prebytkom vo výške 44 717,- eur, kapitálový rozpočet je rozpočtovaný so schodkom 21 575,- eur a výsledok finančných operácií je schodok 23 142,- eur.

Rozpočet Obce Závažná Poruba na roky 2023 – 2025 je v súlade s § 9 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov zverejnený vyvesením na úradnej tabuli obce a centrálnej elektronickej úradnej tabuli dňa 24.11.2021.

Nakoľko ukazovatele rozpočtov na roky 2024 a 2025 sú orientačné, v tomto komentári sú hodnotené a opísané skutočnosti navrhovaných záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2023.

FINANČNÝ ROZPOČET 2023-2025

Príjmy

Klasifikácia príjmov	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
----------------------	---------------	---------------	---------------

Bežné príjmy	1 441 336	1 491 925	1 596 558
Kapitálové príjmy	49 315	0	0
Príjmové finančné operácie	0	0	0
Príjmy celkom:	1 490 651	1 491 925	1 596 558

Bežné príjmy

1. Daňové príjmy

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	548 173	572 000	629 000
Daň z nehnuteľností	201 213	201 213	201 213
Daň za psa	1 800	1 800	1 800
Daň z ubytovania	5 683	6 500	6 500
Daň za komunálne odpady	38 900	38 900	38 900
SPOLU:	795 769	820 413	877 413

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do rozpočtov obcí poukazujú úrady finančnej správy vo výške 70 % výnosu dane z príjmov fyzických osôb, čo v prípade našej obce by malo na základe počtu obyvateľov, počtu žiakov a počtu obyvateľov starších ako 62 rokov tvoriť minimálne v tabuľke uvedenú čiastku vo výške

548 173,- eur na základe odhadu vývoja tejto dane uvedeného vo vládnom návrhu rozpočtu Slovenskej republiky.

Výnos dane sa rozdeľuje podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády č. 668/2004 o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy nasledovne:

- a) 23% podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1.januáru predchádzajúceho kalendárneho roka, z toho 57% prepočítaný koeficientom nadmorskej výšky stredu obce,
- b) 32% podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1.januáru predchádzajúceho kalendárneho roka prepočítaného koeficientom v závislosti od zaradenia obce do veľkostnej kategórie,
- c) 40% podľa počtu žiakov (detí) základných umeleckých škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce vrátane neštátnych škôl a školských zariadení k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka prepočítaného koeficientom základnej umeleckej školy a školského zariadenia resp. počtom detí od 5 do 15 rokov v meste,
- d) 5% podľa počtu obyvateľov obce, ktorí dovърšili vek šesťdesiatdva rokov, s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka.

Daň z nehnuteľnosti

Upravuje ju zákon č.582/2004 o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. Daň z nehnuteľností sa člení na daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov a nebytových priestorov. Pre vyrubenie dane je rozhodujúci stav k 1.januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia sa neprihliada, s výnimkou zmeny vlastníckych vzťahov na základe dražby a dedenia, kedy k zmene dôjde dňom príklepu alebo nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve. Sadzby dane z nehnuteľností sa pre rok 2023 zmenili a rozpočtované čiastky vychádzajú sa zo sadzieb ustanovených Všeobecne záväzným nariadením č. 3/2019 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v znení VZN 2/2020 a 1/2022. Pre ďalšie roky sa počíta z rovnakou čiastkou napriek skutočnosti, že bude potrebné upraviť sadzby daní zo stavieb, nakoľko obec má väčší rozdiel v týchto sadzbách, ako ukladá od 1.1.2024 zákon, ktorý nesmie byť od tohto dátumu vyšší ako desaťnásobok. Očakáva sa zvýšenie sadzby dane za rodinné domy, ktorá je oproti najvyššej sadzbe stále 16 násobne nižšia ako sadzba dane za stavby určené na podnikanie. Rozpočet výnosu z dane z nehnuteľností vychádza zo stavu nehnuteľností evidovaných správcom dane ku dňu návrhu zostavenia rozpočtu a sadzieb platných pre rok 2023.

Daň za psa

Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov chovaný fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Sadzba dane za jedného psa a kalendárny rok je od 1.1.2023 10,00 Eur. Daňovník je povinný podať daňové priznanie k dani za psa do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti. Sadzba sa oproti roku 2021 zvýšila o 2 eurá za jedného psa. Rozpočtovaná výška výnosu z tejto dane vychádza z počtu psov v obci ku dňu zostavenia rozpočtu a sadzby určenej pre rok 2023.

Daň za ubytovanie

Predmetom dane za ubytovanie je odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osoby v ubytovacom zariadení. Sadzba dane určená VZN 3/2019 v platnom znení za osobu a prenocovanie je 1,- € a pre rok 2023 sa nezmenila. Platiteľom dane je prevádzkovateľ zariadenia, ktorý odplatné prechodné ubytovanie poskytuje. Daň odvádza platiteľ bez vyrubenia najneskôr do 20-tich dní

po uplynutí štvrtroka, v ktorom bola daň vybratá, keď kapacita ubytovacieho zariadenia je nad 20 lôžok a do 20-tich dní po uplynutí polroka, v ktorom bola daň vybratá, keď kapacita ubytovacieho zariadenia je do 20 lôžok. Platiteľ je povinný viesť prehľadnú evidenciu osôb (ubytovaciú knihu) prechodne ubytovaných v ubytovacom zariadení, ktorú na vyzvanie predloží správcovi dane na kontrolu. Rozpočet výnosu z tejto dane je vychádza z očakávaného výnosu v roku 2022.

Poplatok za komunálne odpady a drobný stavebný odpad

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa v zmysle zákona č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov platí za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na území Obce Závažná Poruba. Poplatníkom je fyzická a právnická osoba. Sadzby poplatku a od 1.1.2023 novelou nariadenia č. 3/2019 zmenili a výnos z poplatku sa rozpočtuje podľa počtu poplatníkov známy ku dňu spracovania rozpočtu a platných sadzieb pre rok 2023.

2. Nedaňové príjmy

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
Príjmy z vlastníctva- z prenajatých budov, priestorov a objektov	7 900	7 920	7 920
Správne poplatky	3 870	4 370	4 870
Poplatky a platby- DSS, MR, HM, opatrovateľská služba	196 537	206 257	216 463
Poplatky a platby- MŠ a ŠKD	10 300	10 300	10 300
Za stravné a réžiu- v ŠJ	24 200	24 200	24 200
Úrok z vkladov	349	349	349
SPOLU:	242 807	253 047	263 753

Príjmy z vlastníctva- z prenajatých budov, priestorov a objektov a z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia

To sú príjmy vyplývajúce z uzatvorených platných nájomných zmlúv priestorov, budov a objektov a príjmy vyplývajúce z cenníka obce za prenájom traktora, vlečky, kosačky a iných prístrojov.

Správne poplatky

Túto kapitolu tvoria administratívne poplatky vyberané podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov – vyhotovenie a osvedčenie matričných dokladov, vyhotovenie odpisu, výpisu z úradných kníh, správny poplatok za vydanie rybárskych lístkov, žiadosť o povolenie stavby, o dodatočné povolenie stavby a pod.

Poplatky za predaj výrobkov a služieb

Medzi tieto poplatky zaradujeme poplatky za opatrovateľskú službu v obci, za služby v Dome sociálnych služieb a zariadení pre seniorov podľa platného VZN č. 2/2019 o výške úhrady, spôsobe určenia a platenia úhrady za sociálne služby poskytované obcou Závažná Poruba, ktoré sa VZN 2/2021 zmenilo zvýšením úhrad a ich výška sa pre rok 2023 očakáva v čiastke 194 400. Ďalej sem patria poplatky za poskytovanie opatrovateľskej služby, služby MR a poplatky za odvoz zeleného a stavebného odpadu.

Poplatky za služby MŠ, ŠKD a za stravné

Medzi tieto poplatky zaradujeme poplatky za služby v materskej škole, v školskom klube detí, ktoré sú stanovené vo VZN č.1/2018 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach zriadených obcou, ale ich výška ostáva nezmenená. K týmto príjmom patria aj príjmy za služby školskej jedálne. Rozpočtujú sa podľa platných sadzieb určených nariadením obce. Navrhovaná zmena úhrad za stravné a réžiu nie je do návrhu rozpočtu premietnutá, nakoľko však tieto príjmy sa rozpočtujú v rovnakej výške ako výdavky na potraviny a réžiu, bude ich výška upravená po schválení návrhu nariadenia č. 3/2022.

Úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov

V rozpočte sú uvedené čiastky očakávaných úrokov na bankových účtoch obce.

3. Granty a transfery

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
Granty- Ikea	3 000	3 000	3 000
Zo štátneho rozpočtu - ZŠ normatívne	192 690	198 588	225 235
Zo štátneho rozpočtu - DSS	189 084	198 540	208 465
Zo štátneho rozpočtu- ZŠ- asistent	12 564	12 815	13 070
Zo štátneho rozpočtu- stavebná činnosť	1 644	1 644	1 644
Zo štátneho rozpočtu- matrika	2 600	2 700	2 800
Zo štátneho rozpočtu- CO	120	120	120
Zo štátneho rozpočtu- ŽP	125	125	125
Zo štátneho rozpočtu- cestná doprava	55	55	55
Zo štátneho rozpočtu- hlásenie pobytu občanov	419	419	419
Zo štátneho rozpočtu- register adries	110	110	110
Spolu	402 411	418 116	455 043

Príjmy z tuzemských grantov a dotácií sú rozpočtované podľa legislatívy ústrednej štátnej správy na financovanie preneseného výkonu štátnej správy obce a očakávané transfery na financovanie bežných výdavkov spolufinancovaných z prostriedkov štátneho rozpočtu a európskych spoločenských. Grant IKEA je rozpočtovaný na základe darovacej zmluvy.

Kapitálové príjmy

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
Granty - Príspevky na spracovanie doplnku ÚP	8 400		
Transfer z IROP na projekt modernizácia zariadenia ŠJ	10 915		
Transfer z rozvoja vidieka na projekt na vybudovanie chodníka Kostolná ulica	30 000	0	0
SPOLU:	49 315	0	0

1. Nedaňové kapitálové príjmy

Obec nerozpočtuje žiadne nedaňové kapitálové príjmy.

2. Kapitálové granty a transfery

Príspevky na spracovanie územného plánu sú rozpočtované na základe požiadavky urbárov na zmenu ÚP obce podľa plochy dotknutého územia, a to na základe § 19 Stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v znení ich neskorších zmien a doplnkov. V rozpočte je odhadnutý podiel obce vo výške 30 %, podiel Urbáru Závažná Poruba, p.s. 40 % a podiel Pozemkového spoločenstva Luhy 30 %. Skutočné výmery sa zistia po spracovaní územno-plánovacej dokumentácie, na základe ktorej sa so žiadateľmi o zmenu spíše zmluva o poskytnutí príspevku.

Predpokladané príjmy z tuzemských kapitálových transferov sú rozpočtované v očakávanej výške financovania kapitálových výdavkov spolufinancovaných z prostriedkov štátneho rozpočtu a európskych spoločenských.

Príjmové finančné operácie

V rokoch 2023-2025 sa neplánujú použiť zdroje z rezervného fondu, ktorý je možno použiť výhradne na realizáciu kapitálových výdavkov. Stav prostriedkov v rezervnom fonde sa na základe očakávanej skutočnosti stavu rozpočtu 2022 a skutočného čerpania rezervného fondu v roku 2022 očakáva vo výške 244 906 eur a o jeho prípadnom zapojení rozpočtu obce rozhodnú novozvolené orgány obce na základe nimi určených zámerov, nakoľko v roku 2023 sa neplánujú žiadne projektovou dokumentáciou nepripravené investície. Tak isto sa neplánuje čerpanie nových návratných zdrojov.

V ý d a v k y

B e ž n é v ý d a v k y

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
Výkonné a zákonodarné orgány- obecný úrad a poslanci, ZPOZ a komisie OcZ	248 715	253 148	264 838
Iné všeobecné služby - matrika	2 600	2 700	2 800
Transakcie verejného dlhu	2 854	2 609	2 353
Transfery všeobecnej povahy medzi rôznymi úrovňami verejnej správy- register obyvateľstva	529	529	529
Civilná ochrana	151	152	156
Ochrana pred požiarmi	3 031	3 041	3 051
Cestná doprava	9 239	9 339	9 489
Nakladanie s odpadmi	40 579	42 409	44 424
Ochrana životného prostredia	1 802	802	802
Rozvoj obcí	53 526	55 222	58 787
Verejné osvetlenie	8 600	9 400	10 100
Rekreačné a športové služby	62 818	67 005	70 817
Kultúrne služby	38 809	28 421	30 741
Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou- MŠ	146 371	149 233	163 363
Primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou-ZŠ	205 254	211 403	238 305
Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne-ŠKD	33 303	34 285	37 287
Vedľajšie služby v školstve- ŠJ	89 025	90 528	96 795
Invalidita a ťažké zdravotné postihnutie	3 327	3 458	3 418
Staroba	452 536	467 804	505 028
Rodina a deti	1 950	1 950	1 950
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU:	1 405 019	1 433 438	1 545 033

Štruktúra bežných výdavkov na funkčnej klasifikácie, t.j. podľa odvetvia a na úrovni podpoložiek ekonomickej klasifikácie výdavkov v členení na mzdy a platy, poistné a príspevky za zamestnávateľa, tovary a služby a transfery je uvedená v tabuľkovej časti rozpočtu a ich výška je daná objektívnou potrebou na zabezpečenie samosprávnych činností obce a na činnosť a údržbu zariadení zriadených obcou. Zahŕňa aj výdavky na poskytnutie dotácií z rozpočtu obce 7-im subjektom spolu vo výške 44 800 eur.

Kapitálové výdavky

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
Doplnok územného plánu	12 000		
Rozšírenie verejného osvetlenia – vyšný koniec	5 000		
Výstavby chodníka Kostolná ulica	34 000		
Vybavenie ŠJ	11 490		
SPOLU KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	62 490		

Uvedené kapitálové výdavky budú z významnej časti financované z externých zdrojov (49 315,- eur) na základe už podaných alebo pripravených projektov. Prípadné ďalšie investície môžu byť financované zo zdrojov rezervného fondu, ktorý sa do rozpočtu v roku 2023 nezapája.

Výdavkové finančné operácie

Výdavky sú rozpočtované na splácanie istín existujúcich úverov a splácanie leasingu takto:

Názov položky	rozpočet 2023	rozpočet 2024	rozpočet 2025
DSS- Splácanie úverov z bankových úverov dlhodobých	8 484	8 484	8 480
ŠFRB- Splácanie úverov z ostatných úverov dlhodobých	14 658	14 803	14 959
Z návratnej finančnej výpomoci poskytnutej obce MF SR		6 736	3 736
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE SPOLU:	23 142	30 023	30 179

V roku 2023 ani v nasledujúcich rokoch nie sú v rozpočte plánované nové návratné zdroje financovania a dlhová služba obce sa bude priebežne znižovať. Obec spláca len dva úvery a k 31.12.2023 sa očakáva dlhová služba vo výške 10,78 % z maximálne možných 60 % bežných príjmov predchádzajúceho roka a splátky istín a úrokov sú na úrovni 2,6 % z možných 25 % z bežných príjmov predchádzajúceho roka bez grantov a tranfserov.

.....
Vladimír Mlynček, v. r.
starosta obce